

Toelichting

Inleiding

Ganzenschade is een groot probleem in Fryslân. Uit de cijfers van de evaluatie van de Fryske Guozzenoanpak 2017 bleek dat de ganzenschade in de periode van 2014 tot en met 2017 fors was toegenomen. Dit gold voor de totale ganzenschade in de gehele provincie, maar ook voor de ganzenschade per wildbeheereenheid. In de Fryske Guozzenoanpak 2017-2020, zoals vastgesteld door gedeputeerde staten van Fryslân (hierna: GS) op 17 oktober 2017 is bepaald dat Fryslân tot 2020 fors inzet op de reductie van ganzenschade (hierna ook: ganzenbeleid).

Het opzettelijk doden en storen van kol-, brand- en grauwe ganzen is verboden op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Provinciale Staten (hierna: PS) mogen op grond van artikel 3.3, tweede lid, van de Wnb bij verordening van deze verboden vrijstelling verlenen.

PS hebben van die mogelijkheid gebruikgemaakt en op basis van artikel 5.6, eerste lid, onder 1.1, van de Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017 (hierna: Verordening), vrijstelling verleend voor het opzettelijk verstoren en doden van de kol-, brand- en grauwe gans ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. GS verwijzen verder naar de Verordening en de toelichting daarop.

Op grond van artikel 5.6, eerste lid, onder 1.2 van de Verordening stellen GS jaarlijks een maximum aantal af te schieten kol-, brand- en grauwe ganzen, gerekend vanaf 1 oktober van enig jaar tot uiterlijk 31 mei van het daarop volgende jaar. Als het maximum is bereikt dan is het doden van deze ganzensoorten niet langer toegestaan. Deze aantallen worden vastgesteld om te voorkomen dat bij het verjagen met ondersteunend afschot teveel ganzen worden geschoten waardoor de instandhouding van de soorten in gevaar zou kunnen komen. Daarnaast stellen GS op grond van artikel 5.6, eerste lid, onder 1.3 van de Verordening jaarlijks een waarschuwingsgrens vast voor dezelfde periode. Zodra die grens is bereikt rapporteert de Faunabeheereenheid dit aan GS. In de Fryske Guozzenoanpak 2017-2020 is deze waarschuwingsgrens van gesteld op 85% van het maximale toegestane ganzenafschot.

Vorbereiding

Ter voorbereiding van het besluit tot vaststelling van het maximale toegestane afschot met betrekking tot de Kolgans, Brandgans en de Grauwe gans voor de periode van 1 oktober 2019 tot uiterlijk 31 mei 2020 hebben GS kennis vergaard over de relevante feiten en de af te wegen belangen. Ook heeft de Faunabeheereenheid Fryslân zijn advies uitgebracht over het maximale toegestane ganzenafschot. GS hebben besloten dit advies niet over te nemen.

Motivering

De Brandganzen, Kolganzen en grauwe ganzen zijn in een gunstige staat van instandhouding. Om schade te bestrijden en daarbij geschermden ganzen te doden moet, in het kader van de beschermingsplicht die bij de provincie rust, een zorgvuldige afweging gemaakt worden tussen enerzijds de noodzakelijke intensievere schadebestrijding en anderzijds de bescherming van de soorten. Daarbij is in ogenschouw genomen dat de maatregelen die in 2014 zijn vastgesteld onvoldoende effect hebben gehad. Integendeel; uit de evaluatie van de Fryske Guozzenoanpak van 2017 bleek dat de schade zelf was toegenomen. De aanscherping in de Fryske Guozzenoanpak 2017 is gebaseerd op het ruimtelijk beheer (verjagen naar de foerageergebieden). Parallel aan het ruimtelijk beheer zijn de (provinciaal bepaalde) beperkende maatregelen voor het verjagen met ondersteunend afschot opgeheven.

Om te voorkomen dat het aantal gedode ganzen zo groot is dat de instandhoudingsdoelen in het geding komen, moet er een maximum worden vastgesteld (Rb Midden-Nederland, 12 april 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:2129.) Het maximaal te doden aantal ganzen is vastgesteld met een berekeningssystematiek, inclusief ingebouwde veiligheden, in de Fryske Guozzeoanpak 2017-2020, zoals vastgesteld op 17 oktober 2017 door GS.

Gelet op de (zeer) goede staat van instandhouding van de Kolgans, de Brandgans en de Grauwe gans hebben GS om het maximale toegestane afschoten van deze ganzensoorten en de daarbij behorende de waarschuwingsgrens ongewijzigd te laten. Dit betekent dat:

- I. Het maximaal toegestane ganzenafschot in de periode van 1 oktober 2019 tot uiterlijk 31 mei 2020 vastgesteld wordt op:
 - i. 75.000 Kolgansen; en:
 - ii. 100.000 Brandgansen; en:
 - iii. 25.000 Grauwe ganzen.

- II. De waarschuwingsgrens voor de periode van 1 oktober 2019 tot uiterlijk 31 mei 2020 vast te stellen op:
 - i. 63.750 gedode Kolgansen; en:
 - ii. 85.000 gedode Brandgansen; en:
 - iii. 21.250 gedode Grauwe ganzen.